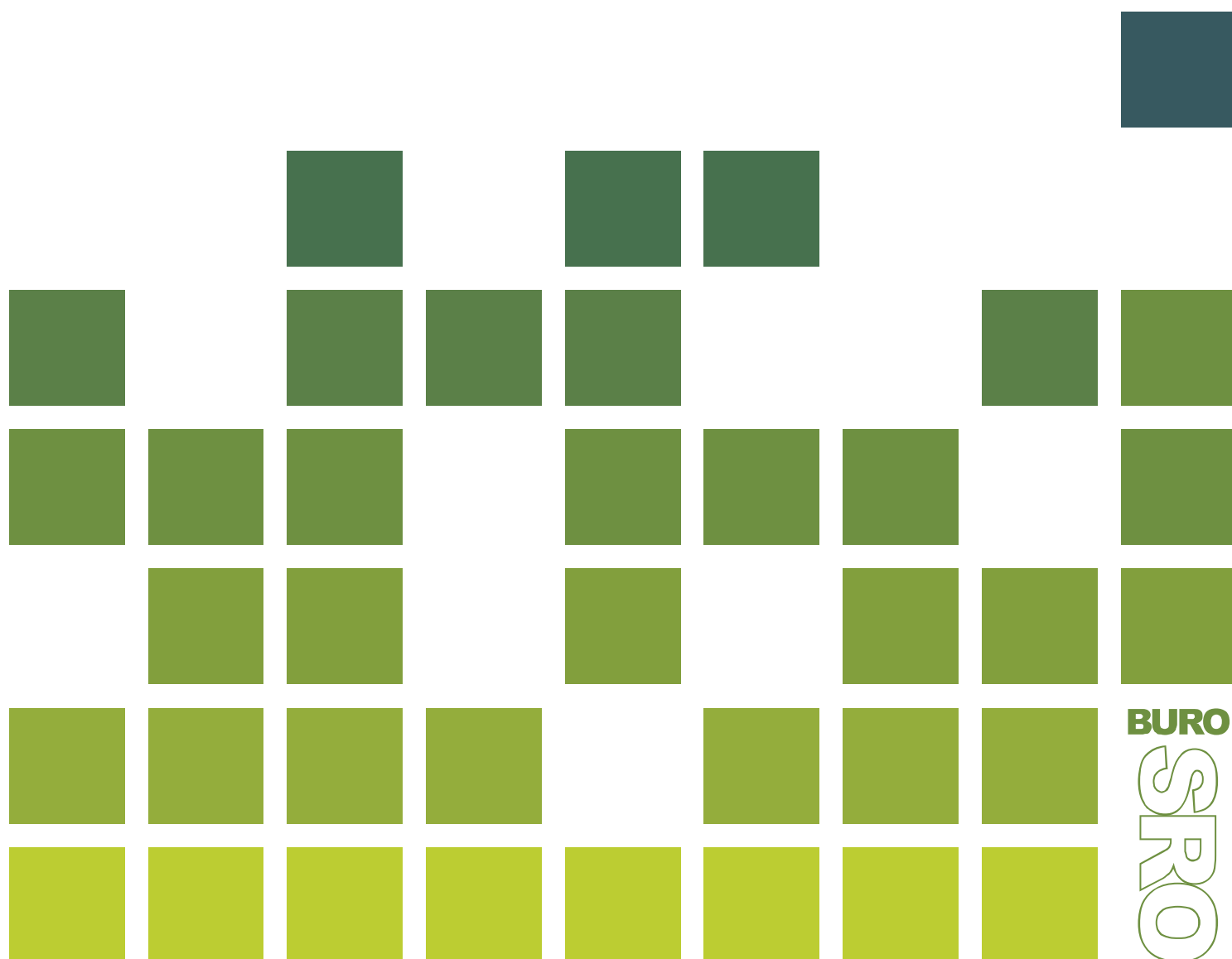

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnepark Afleidingskanaal Lochem

Gemeente Lochem

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Zonnepark Afleidingskanaal Lochem
Identificatienummer:	NL.IMRO.0262.buAfleidingskanaal-OV31
Status:	Ontwerp
Datum:	augustus 2019
Projectnummer Buro SRO:	81.90.02

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	ROM3D
Contactpersoon opdrachtgever:	Mevr. G. Stoffelen
Betrokken gemeente:	Lochem

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Dhr. L. Arends
Bezoekadres vestiging Arnhem	Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding voor het initiatief	5
1.2	Ligging projectgebied	5
1.3	Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2	Het initiatief	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstige situatie	7
Hoofdstuk 3	Beleidskader	10
3.1	Rijksbeleid	10
3.2	Provinciaal beleid	11
3.3	Gemeentelijk beleid	13
Hoofdstuk 4	Uitvoerbaarheid	17
4.1	Milieu	17
4.2	Water	21
4.3	Ecologie	24
4.4	Verkeer	25
4.5	Cultuurhistorie en archeologie	25
4.6	Kabels en leidingen	26
4.7	Elektromagnetische straling	26
4.8	Brandbestrijdbaarheid	26
4.9	Economische uitvoerbaarheid	27
Hoofdstuk 5	Procedure	28
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	28
5.2	Van ontwerp naar vaststelling	28
5.3	Juridische planbeschrijving	28
Bijlagen		29
Bijlage 1	Landschapsplan	31
Bijlage 2	Quickscan Flora Fauna	33
Bijlage 3	Ecologische inpassing zonnepark Lochem	35
Bijlage 4	Quickscan Archeologie	37

Hoofdstuk 2 Het initiatief

In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het projectgebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied ligt in het buitengebied van Lochem, niet ver ten oosten van de stad Zutphen. De gronden van de projectlocatie behoren tot het beekdallandschap. Kenmerkend voor dit landschap zijn de oost-west stromende beken en de open dalen met lichte hoogteverschillen. Aan de noordkant van de locatie stijgt het maaiveld en gaat het landschap over in een kampenlandschap. Verspreid in het landschap liggen enkele boerderijen.

De projectlocatie ligt tussen twee watergangen: het Afleidingskanaal aan de noordoostkant en de Berkel aan de zuidkant. Tussen het Afleidingskanaal en de projectlocatie ligt de spoorlijn Zutphen - Vorden. Ten westen van de planlocatie ligt landgoed De Voorst. De gronden binnen de locatie zijn in gebruik als landbouwgrond en worden in het noorden ontsloten via een spoorwegovergang. Navolgende afbeelding toont een luchtfoto van het projectgebied. Het landschapsplan dat is opgenomen in bijlage 1 geeft een uitgebreidere toelichting op de historische en huidige situatie van het projectgebied.

Luchtfoto van de projectlocatie (bron: ROM3D)

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie komt er een zonnepark binnen het projectgebied. Het park krijgt een totale omvang van 8,6 hectare waarbinnen circa 42.000 panelen worden opgesteld. De gronden langs en tussen de panelen worden, afhankelijk van de ligging, op verschillende manieren landschappelijk ingepast. Meerdere redenen maken dat voor deze locatie is gekozen. De locatie en de omliggende percelen zijn niet bebouwd, zodat er geen schaduwwerking is op het perceel. Een gebrek aan verblijfsfuncties en doorgaande wegen in de directe omgeving zorgt er ook voor dat er geen sprake is van hinder voor de omgeving. Daarmee is de locatie zeer geschikt voor een zonnepark.

Navolgende afbeelding geeft een weergave van de toekomstige situatie van de locatie. In het vervolg van deze paragraaf zal het initiatief op hoofdpunten worden toegelicht. Een volledige uitwerking van de aanleg van het park en de herinrichting van het landschap is opgenomen in een daarvoor ontwikkeld landschapsplan, welke als bijlage 1 is toegevoegd.

Toekomstige inrichting van het projectgebied (bron: ROM3D)

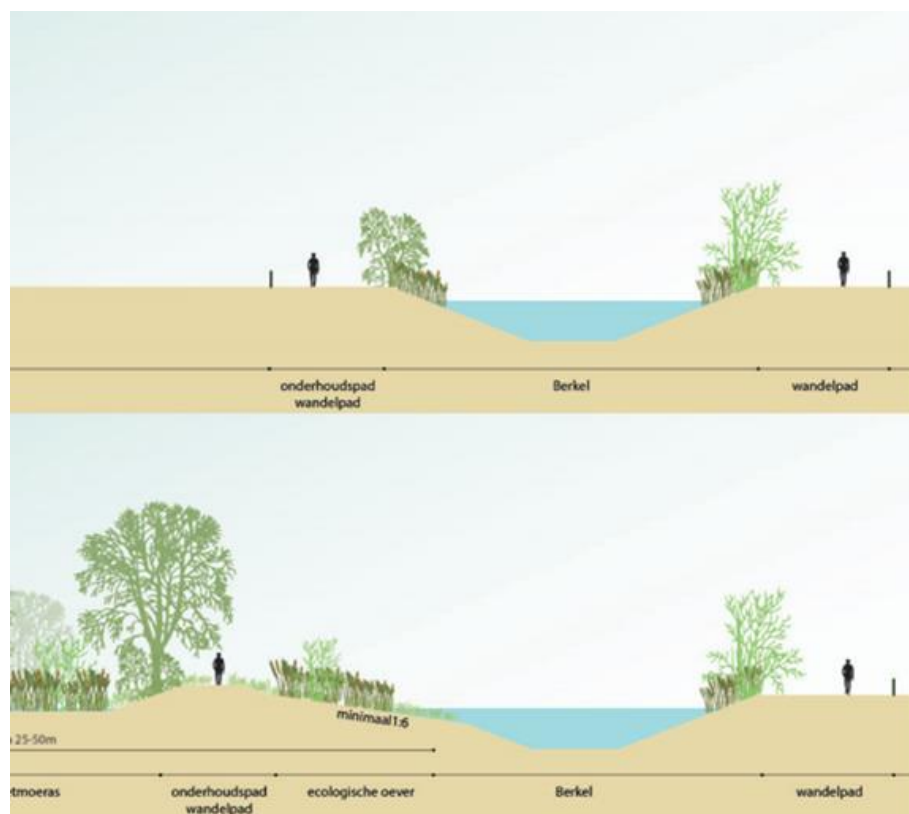
De zonnepanelen komen in een rij opstelling achter elkaar te staan, gericht op het zuiden, voor een optimaal rendement. Vier transformatorhuisjes (ieder met een oppervlakte van ca. 4 m²) aan de westkant van het zonneveld staan via kabels in verbinding met de panelen en zorgen ervoor dat de opgewekte stroom wordt omgezet en vervolgens wordt afgeleverd aan de afnemer van het park. De gemeente zorgt in overleg met Prorail en de grondeigenaar voor een nieuwe ontsluiting van de locatie. De bestaande spoorwegovergang verdwijnt.

Tussen de panelen en langs de randen van het veld vinden verschillende landschappelijke ingrepen plaats. Het totale oppervlak van de landschappelijke inrichting bedraagt 4,2 hectare, ten opzichte van de 8,6 hectare van het zonnepark. De afstand tussen de rijen met panelen bedraagt circa 2 m. Het zonlicht blijft voldoende bereik houden op deze stukken grond en zodoende is gekozen om deze stroken in te richten als bloemrijk grasland. Aan de westkant wordt over de gehele lengte van de locatie struweel aangeplant, bestaande uit gebiedseigen inheemse beplanting. Op deze manier ligt het park niet meer in het zicht van de woningen en het landgoed ten westen van de projectlocatie.

Referentie beeld van een bloemrijk grasland tussen de rijen met panelen en struweel (bron: ROM3D)

Zoals ook op de uitsnede van de toekomstige inrichting is te zien, stroomt ten zuiden van de locatie de Berkel. Aan de zuidkant van de projectlocatie blijft een strook van 25 tot 50 m breed vrij van panelen. Op deze manier ontstaat ruimte voor het aanleggen van een natuurlijke bufferzone tussen het zonnepark en de rivier. Deze zone wordt ingericht als natte natuur met een ruige moeraszone en een natuurvriendelijke oever langs de Berkel. In de toekomst blijft deze zone voor wandelaars toegankelijk. De spoorlijn aan de noordoostkant wordt van de locatie gescheiden door een barrière zodat de locatie vanaf deze zijde niet te betreden is.

Herinrichting van de oever van de Berkel, boven: bestaande situatie, onder: nieuwe situatie (bron: ROM3D)

Lichtreflectie

Bij de inpassing van het zonnepark is rekening gehouden met het aspect lichtreflectie. De panelen staan in de toekomstige situatie naar het zuiden gericht. Zo kan er enerzijds een optimaal rendement worden behaald, anderzijds zullen de panelen, gelet op de positionering ten zuiden van de spoorlijn, geen hinder veroorzaken voor de bestuurders van de treinen. Ten zuiden van het zonnepark, in potentie de zijde waar hinder van reflectie kan worden ervaren, zijn geen verblijfsfuncties aanwezig.

Conclusie

De aanleg van het zonnepark levert een directe bijdrage aan het behalen van provinciale en gemeentelijke energietransitie doelstellingen, zie hiervoor ook navolgend hoofdstuk. De toe te voegen landschapselementen zijn typisch voor het beekdallandschap. Daar waar omwonenden in potentie het meeste zicht op het zonnepark hebben is gekozen voor een robuuste inpassing (westkant) zodat het zicht op het park zoveel mogelijk ontnomen wordt. De herinrichting van de oever van de Berkel en het bloemrijke grasland zorgen daarnaast voor een duidelijke ecologische meerwaarde.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Gebiedsgericht

De SVIR benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, de ecologische hoofdstructuur, de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen. Voorts betreft het enkele specifieke gebieden, zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee de SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

In de SVIR worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Ladder duurzame verstedelijking

Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro, artikel 3.1.6 onder 2.

De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is. Daar wordt het volgende onder verstaan: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Per 01 juli 2017 is de ladder voor duurzame verstedelijking herzien. Bij de herziening zijn onder meer de drie afzonderlijke 'treden' van de ladder losgelaten en is het begrip 'actuele regionale behoefte' gewijzigd in 'behoefte'. Nieuw is dat de laddertoets bij flexibele plannen kan worden doorgeschoven naar het moment van vaststelling van een wijzigings- of uitwerkingsplan.

Planspecifiek

Gebiedsgericht

Het projectgebied ligt niet in een van de aangewezen gebieden van de SVIR en het Barro. Enig effect op deze gebieden als gevolg van dit project zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

Ladder duurzame verstedelijking

Dit project voorziet in het mogelijk maken van een zonnepark met een oppervlak van 8,6 hectare op een bestaand agrarisch perceel. Het project leidt niet tot leegstand van bestaande gebouwen. Op basis van jurisprudentie blijkt dat dergelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden niet worden gezien als een stedelijke ontwikkeling. Het project hoeft daardoor niet getoetst te worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Het project is uitvoerbaar binnen het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Algemeen

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid. Op 24 september 2014 is door Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Deze is op 19 december 2018 geactualiseerd op basis van de nieuwe omgevingsvisie. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik

De provincie en partners gaan nieuwe ontwikkelingen bezien in samenhang met de bestaande voorraad. Als leidend principe wordt de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik gehanteerd. De juridische basis hiervoor is de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Planspecifiek

Het initiatief sluit aan bij de provinciale ambitie van een versnelde energietransitie, gericht op een forse vergroting van het aandeel duurzame energie. Om deze ambitie te bereiken is ruimte nodig. Het realiseren van zonneakkers, zoals voorliggend initiatief beoogt, wordt door de provincie gesteund. De projectlocatie ligt in het buitengebied op een locatie waar zonneparken onder voorwaarden mogelijk zijn. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente en is nader uitgewerkt in het gemeentelijk beleid. Zie hiervoor paragraaf 3.3.

Groene ontwikkelingszone

Het projectgebied ligt binnen een gebied dat is aangewezen als 'Groene Ontwikkelingszone' (GO). Nieuwe ontwikkelingen hierbinnen mogen niet leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. De voor het plangebied relevante kernkwaliteiten van de deelgebied Groot Zutphen waarin het plangebied is gelegen, zijn:

- fraaie landgoederen;
- leefgebied Das en Steenuil en andere beschermde soorten.

Relevante ontwikkelingsdoelen van het deelgebied zijn:

- ontwikkeling landgoederen en Berkeldal tot robuuste schakel tussen het Grote Veld en bos- en natuurgebieden bij Gorssel;
- ontwikkeling herstel Berkel als meanderende rivier met vispasseerbare stuwen.

Uit de quickscan Flora en Fauna welke voor dit initiatief is uitgevoerd (zie bijlage 2) komt naar voren dat de kernkwaliteiten van de GO binnen het plangebied niet worden aangetast maar worden versterkt. Het zonnepark wordt ingepast met behulp van landschapselementen die passen bij het landschap van de omliggende landgoederen. Aan de ontwikkeling van het Berkeldal wordt bijgedragen door de realisatie van de natuurvriendelijke oever en de moeraszone langs de Berkel. Waterschap Rijn en IJssel heeft aangegeven hier meer waarde aan te hechten dan hermeandering van de Berkel, mede vanwege een recent afgerond project in het kader van de hermeandering van deze rivier. Ook besteedt het landschapsplan aandacht aan verbindingsszones van specifieke doelsoorten zoals de IJsvogelvlinder, Das, Winde en Kamsalamander. Zo wordt het gras in de helft van het projectgebied kort gehouden en komen er geen hekwerken, ter bevordering van het leefgebied van de das.

Met dit plan wordt 4,2 ha aan blijvende landschapselementen en natuur ontwikkeld, tegenover 8,6 ha aan zonnepanelen. Met de provincie Gelderland is hier uitgebreid over gesproken. In overleg met de provincie is het meest westelijke deel van het plangebied dat in eigendom is van de provincie betrokken bij het landschapsplan van het zonnepark. Dit perceel zal door de initiatiefnemer worden aangekocht en ingericht.

Nationaal Landschap De Graafschap

Het projectgebied behoort tevens tot het door de provincie aangewezen nationale landschap 'De Graafschap'. De voor het projectgebied relevante kernkwaliteiten van dit landschap zijn:

- de talrijke landgoederen met statige huizen en landerijen met oude bouwlanden;
- karakteristieke natuurlijke en culturele kwaliteiten van de Berkel zoals het contrast tussen het open dal (rivierweiden) en kleinschalige landschappen en de geïsoleerde ligging en rust.

Bovengenoemde kernkwaliteiten mogen door het plan niet worden aangetast. Daarvan is geen sprake. Het projectgebied ligt niet binnen een landgoed en heeft geen nadelig effect op omliggende landgoederen. Het plan levert een directe bijdrage aan de ecologische kwaliteiten van de Berkel door de aanleg van een natuurvriendelijke oever en een moeraszone.

Een onderbouwing voor het voldoen aan de ladder voor duurzame verstedelijking is gegeven in paragraaf 3.1. Daarmee wordt ook voldaan aan de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik.

Het initiatief past binnen het provinciale beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Lochem verbindt prachtig - Toekomstvisie 2030

Op 4 april 2011 heeft de gemeente Lochem de toekomstvisie 'Lochem verbindt prachtig' vastgesteld. In de visie schetst de gemeente het toekomstbeeld tot 2030 en welke stappen gezet worden om daar te komen. De visie begint met het benoemen van zeven trends van thema's die van betekenis zijn voor de ontwikkeling van de gemeente in de toekomst. Hierbij valt te denken aan een krimpende bevolking, digitalisering en duurzaamheid als leidend principe van de economie. Deze trends vertaald de gemeente vervolgens door in acht agendapunten waarin de gemeente aangeeft wat deze trends concreet voor de gemeente betekenen en wat de gemeente daarmee gaat doen. De acht agendapunten zijn:

1. Sterkere kernen.
2. Maatschappelijk ondernemen.
3. Werk, werk, werk.
4. Duurzamer.
5. Lef in wonen.
6. Toonaangevende agribusiness.
7. Recreatie versterkt.
8. Meer cultuur.

Met betrekking tot het thema waar voorliggend document op in gaat, agendapunt 'Duurzamer', ambieert de gemeente om in 2030 substantieel zelfvoorzienend te zijn in het opwekken van energie. Stad en kernen binnen de gemeente zijn dan met betrekking tot hun energievoorziening bijna volledig omgeschakeld op lokale duurzame bronnen, zoals zon, wind en bio-energie. Hoe de lokale energietransitie er concreet uit gaat zien werkt de gemeente nader uit in een energie- en klimaatplan.

Planspecifiek

Uit de toekomstvisie van de gemeente Lochem blijkt dat de gemeente in 2030 substantieel zelfvoorzienend wenst te zijn op het gebied van energieverbruik. Eén van de manieren om deze doelstelling te bewerkstelligen is het opwekken van zonne-energie, waar voorliggend plan aan bijdraagt. Op welke wijze de gemeente dit wenst te doen wordt nader bepaald in het daarvoor opgestelde beleidskader zonne-energie uit 2018. Navolgende paragraaf gaat in op dit betreffende beleidsstuk.

Het project is passend binnen de gemeentelijke toekomstvisie.

3.3.2 Beleidskader zonne-energie

Op 5 juni 2018 heeft de gemeente Lochem het beleidskader 'zonne-energie' gepubliceerd. Energie opgewekt uit de zon is één van de bronnen waar de gemeente op in wil zetten om in 2030 een energie neutrale gemeente te zijn. In januari 2018 heeft de gemeenteraad uitgesproken dat de aanleg van in totaal 100 hectare aan grootschalige zonneparken in veld opstelling een gewenste ontwikkeling is. In het beleidsdocument zijn de randvoorwaarden en uitgangspunten voor zowel kleine- als grootschalige zonneparken opgenomen.

Grootschalige zonneparken

Specifiek voor de ontwikkeling van grootschalige zonneparken hanteert de gemeente een oppervlak van minimaal 2 en maximaal 16 hectare per zonnepark. Als een ontwikkeling van een grootschalig zonnepark binnen de gemeente concrete vormen aanneemt, acht de gemeente het van belang dat ontwikkelaars aandacht besteden aan:

- een landschappelijke inpassing;
- het vroegtijdig informeren en participatie van omwonende;

- het afgeven van vergunningen voor een periode van maximaal 25 jaar;
- het opleggen van een verwijderingsplicht.

Planspecifiek

Voorliggend project maakt een zonnepark mogelijk binnen het projectgebied. Het zonnepark krijgt een omvang van 8,6 hectare en is daardoor een grootschalig park. Voor grootschalige parken hanteert de gemeente enkele voorwaarden waar een park aan dient te voldoen. Deze voorwaarden zijn hieronder nader uitgewerkt.

Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het zonnepark is een landschapsplan opgesteld, welke als bijlage 1 is toegevoegd. Hoewel het projectgebied in de bestaande situatie onbebouwd is, vertegenwoordigt de locatie weinig natuurwaarden. Met het landschapsplan is beoogd de natuurwaarde van de projectlocatie te verhogen. De zonnepanelen worden, met enige tussenruimte, in stroken achter elkaar opgesteld. Er blijven daardoor stukken grond over waar de zon bereik heeft. Een van de maatregelen die daarom wordt genomen is om deze gronden in te richten als bloemrijk grasland. Ook langs de randen van het zonnepark worden landschappelijke maatregelen genomen. Zo komt er een bufferzone, ingericht als natte natuur met ruige moeraszone en wordt er een natuurvriendelijke oever aangelegd langs de Berkel. Gezamenlijk leiden de ingrepen tot een meerwaarde voor het landschap en de flora en fauna.

Vroegtijdig informeren en adviseren & participatie

Omdat het aanleggen van zonneparken een relatief nieuwe ontwikkeling is met een specifieke ruimtelijke uitwerking zijn omwonenden van de projectlocatie betrokken bij de ontwikkeling van het park. De initiatiefnemer heeft individuele gesprekken gevoerd en een informatiebijeenkomst georganiseerd voor direct omwonenden. Aandachtspunten en wensen zijn onder andere meegenomen in het landschapsplan uit bijlage 1. Een uitgebreidere toelichting op de wijze hoe met het creëren van draagvlak is omgegaan, volgt in paragraaf 5.1.

Vergunning voor maximaal 25 jaar

Voorliggende onderbouwing heeft betrekking op een omgevingsvergunningaanvraag voor een periode van maximaal 25 jaar en sluit daarmee aan op dit punt.

Verwijderingsplicht

Aan het einde van de economische of technische levensduur of na het verlopen van de vergunning neemt de initiatiefnemer de verantwoordelijkheid tot het nemen van de verwijderingsplicht van de volledige installatie en wordt het perceel weer hersteld in originele staat. In het landschapsplan uit bijlage 1 staat op pagina 21 beschreven welke landschapselementen ook na 25 jaar voor het gebied blijven behouden in het kader van de landschapsstructuur.

Op basis van voorgaande motivatie kan worden gesteld dat het project uitvoerbaar is binnen het gemeentelijke beleidskader 'zonne-energie'.

3.3.3 Landschapsonontwikkelingsvisie Gemeenten Bronckhorst, Lochem, Zutphen, 2009

De gemeenten Bronckhorst, Lochem en Zutphen hebben in 2009 een landschapsonontwikkelingsvisie opgesteld. De gronden ter plaatse van het projectgebied behoren tot deelgebied 5 'Berkeldal': een open rivierdal omgrensd door steilranden. De essentie van de landschapsonontwikkelingsvisie voor dit deelgebied is:

- Handhaven en versterken landschapsgradiënten beekdalrand
- Herstel van het watersysteem van de Berkel met vloeiveiden en meandering zonder dat wateroverlast in stedelijke bebouwing optreedt
- Versterken landschappelijke inpassing Almen
- Aaneensluiten landgoederen Berkelmonding
- Behoud microreliëf Berkeldal

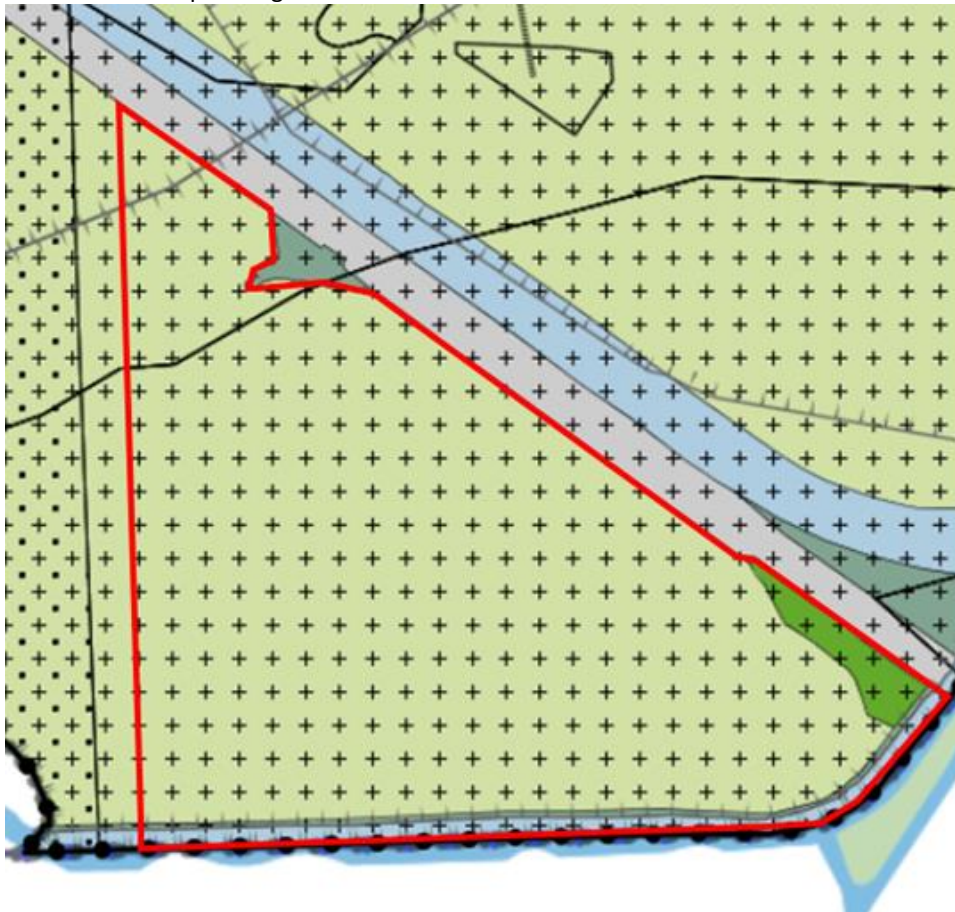
Planspecifiek

De landschappelijke versterking van het projectgebied sluit aan bij de visie op deelgebied 'Berkeldal' in de landschapsonontwikkelingsvisie. De natuurvriendelijke oever en de moeraszone sluit immers aan bij het herstel van het watersysteem van de Berkel.

Het initiatief past binnen de landschapsonontwikkelingsvisie.

3.3.4 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het projectgebied gelden de bestemmingsplannen 'Lochem, Buitengebied' uit december 2010, dat enkele keren partieel is herzien, en het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie'. Navolgende afbeelding toont de actuele planologische situatie.

Uitsnede van het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem, geconsolideerde versie' (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Ter plaatse van het projectgebied gelden de enkelbestemmingen 'Agrarisch met waarden' en 'Bos'. Op het grootste deel van de gronden ligt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 7', welke van toepassing is voor gronden met een lage archeologische verwachting. In de noordelijke hoek gaat deze aanduiding over in 'Waarde - Archeologie 5', voor gronden met een hoge archeologische verwachting. Verder gelden voor het gehele projectgebied de volgende drie gebiedsaanduidingen:

- overige zone - ecologische verbindingszone
- overige zone - landschapstype beekdallandschap (met uitzondering van de noordelijke punt)
- reconstructiewetzone - verwevingsgebied

Voorliggend project voorziet in de realisatie van een zonnepark binnen het projectgebied. Het vigerende bestemmingsplan staat dit niet toe. Binnen de bestemming 'Bos' vinden geen ontwikkelingen plaats.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

Voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) de uitvoerbaarheid aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het projectgebied in overeenstemming is met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het projectgebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Planspecifiek

Voorliggend project maakt de ontwikkeling van een zonnepark binnen het projectgebied mogelijk. Voor de ontwikkeling is het niet nodig om de functie van het projectgebied te veranderen. Een zonnepark is daarbij ook geen bodemgevoelige functie. Er kan op voorhand gesteld worden dat de kwaliteit van de bodem in lijn is met het toekomstig functiegebruik van de locatie.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2 Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' is het van belang te bepalen wat de bijdrage van het plan is aan die luchtkwaliteit.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m³) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'.

Planspecifiek

Voorliggend initiatief maakt de ontwikkeling mogelijk van een zonnepark binnen het projectgebied. Gelet op de toekomstig gebruik van de locatie dan is de bijdrage van het initiatief aan luchtkwaliteit zeer summier te noemen. Het zonnepark zelf heeft geen effect. Hooguit neemt het aantal verkeersbewegingen in verband met installatie en reparatie van de zonnepanelen iets toe ten opzichte van de bestaande situatie, waar de locatie in gebruik is als weiland. Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%). Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidsgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagendplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen, geluidbelastingkaarten en actieplannen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen het projectgebied. Een zonnepark is geen geluidsgevoelige functie zoals bepaald in de Wgh. Een zonnepark heeft ook geen geluidseffect op omliggende geluidsgevoelige functies.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype en verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen het projectgebied. Een zonnepark is geen gevoelig object en de panelen zelf hebben geen milieueffect op de omgeving. Wel komen er, voor het verwerken van de opgewekte energie, vier transformatorhuisjes aan de westkant van het perceel te staan. Voor het bepalen van het milieueffect van deze transformatoren is uitgegaan van 'Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen: - 10 - 100 MVA', categorie 3.1 met een maximale richtafstand van 50 m op basis van geluid (publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'). Binnen een straal van 50 m rondom deze transformatoren liggen geen gevoelige objecten. Vanuit milieuzonering heeft het project dan ook geen negatief effect.

Het project is uitvoerbaar vanuit milieuzonering.

4.1.5 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen geurgevoelig object volgens de Wgv. Het zonnepark zorgt ook niet voor geurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.

De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, parkeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10^{-6} per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het projectgebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10^{-6} -contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen de projectlocatie. De projectlocatie zal niet worden gebruikt als verblijfslocatie voor personen en is daarmee geen kwetsbaar object. Het zonnepark vormt tevens geen risicobron voor kwetsbare objecten in de omgeving.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect externe veiligheid.

4.1.7 Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) onderzoekt de milieugevolgen van een plan of project en de (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een m.e.r. is verplicht bij grote ruimtelijke ingrepen zoals de bouw van industriële complexen en aanleg van auto(snel)wegen maar een m.e.r. is bijvoorbeeld ook verplicht voor de aanleg van een golfbaan en bij bepaalde uitbreidingen van agrarische bedrijven. Het milieueffectrapport (MER) is onderdeel van de m.e.r.-procedure.

Of een project m.e.r.-plichtig is moet ten eerste worden getoetst aan het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlage C en D. In die twee bijlagen zijn de activiteiten aangewezen waarvoor een m.e.r. beoordelingsplicht geldt. Ten tweede kan de provinciale milieuverordening aanvullend op het Besluit m.e.r. nog meer activiteiten aanwijzen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht. Ten derde kan uit een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 ook een m.e.r.-plicht volgen. Ook als de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (duidelijk) niet gehaald worden dient aandacht uit te gaan naar de milieugevolgen van een plan of project. Die aandacht naar de milieugevolgen heet dan 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Een m.e.r. kan ook nodig zijn als de betreffende activiteit niet wordt genoemd in het Besluit m.e.r. en ook niet op andere wijze (bijvoorbeeld op grond van de provinciale milieuverordening) m.e.r.-plichtig is. Dit heet de onverplichte m.e.r.

Planspecifiek

Het onderhavige plan behelst het mogelijk maken van een zonnepark met een netto omvang van 8,6 hectare. Een zonnepark is in te delen als oprichting van een installatie bestemd voor de productie van elektriciteit. Deze activiteit staat in het Besluit m.e.r. in de D-lijst onder nummer D22.1. De drempelwaarde bedraagt een activiteit met een vermogen van 200 megawatt of meer. Gelet op het vermogen van dit zonnepark, namelijk 11 MWp, wordt de drempelwaarde niet overschreden. Daarom kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing bevat die vormvrije m.e.r.-beoordeling omdat de belangrijkste milieuaspecten in beeld zijn gebracht.

In lijn met 'Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten' wordt in Hoofdstuk 2 Het initiatief van deze ruimtelijke onderbouwing ingegaan op de kenmerken van de activiteit en de locatie van de activiteit.

In hoofdstuk 3 Beleidskader wordt de aard en omvang van de milieueffecten beschreven. Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling welke een forse invloed heeft op het milieu in de omgeving. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Hetgeen beschreven wordt in deze ruimtelijke onderbouwing geeft voldoende inzicht op de milieu gevolgen om een gewogen besluit omtrent dit plan te nemen. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet mer-plichtig.

4.2 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Beleid waterschap Rijn en IJssel

Voor dit plan is het beleid van Waterschap Rijn en IJssel mede van belang. Waterschap Rijn en IJssel beschrijft in het Waterbeheerplan 2016-2021 het beleid voor alle taakgebieden van het waterschap. Het plan geeft aan welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak het waterschap deze doelen wil bereiken. Het waterschap heeft de "Handreiking Waterparagraaf voor bestemmingsplannen" (versie januari 2012) ontworpen waarmee kan worden bepaald voor welke plannen en in welke mate het waterschap betrokken dient te worden bij het opstellen van een waterparagraaf.

Bij plannen met een verhard oppervlak kleiner dan 500 m² in de nieuwe situatie hoeft geen berging gerealiseerd te worden. Bij plannen met een toename van het verhard oppervlak tussen 500 m² dient rekening gehouden te worden met een maatgevende bui van 40 mm per uur. Hiervoor kan de volgende berekening worden gehanteerd, waarin de factor 0,04 m een maatgevende bui van 40 mm per uur vertegenwoordigt:

Benodigde compensatie (in m³) = Toename verhard oppervlak (in m²) * 0,04

Watertoets

Waterschap Rijn en IJssel werkt niet met de digitale watertoets, in plaats daarvan gebruiken ze onderstaande tabel.

Planspecifiek

Watertoetstabel

Aan de hand van de handleiding van het waterschap is het aspect water in het voorliggende plan meegenomen. In de volgende tabel wordt aangegeven welke waterhuishoudkundige aspecten voor het bestemmingsplan relevant zijn.

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit*
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het projectgebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	1. Ja	2
	2. Ligt het projectgebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	2. Nee	2
Riolering en afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur?	1. Nee	2
	2. Ligt in het projectgebied een persleiding van WRIJ?	2. Nee	1
	3. Ligt in of nabij het projectgebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	3. Nee	1
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2.500 m ² ?	1. Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500 m ² ?	2. Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	3. Nee	1
	4. In of nabij het projectgebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	4. Ja	1
Oppervlaktewaterkwaliteit	1. Wordt vanuit het projectgebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	1. Nee	1
Grondwateroverlast	1. Is in het projectgebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	1. Nee	1
	2. Is in het projectgebied sprake van kwel?	2. Nee	1

	3. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren?	3. Nee	1
	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	4. Nee	
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het projectgebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	1. Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het projectgebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	1. ja	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	2. Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het projectgebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	1. Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het projectgebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	2. Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het projectgebied zich in of nabij een natte EVZ?	1. Nee	2
	2. Ligt in of nabij het projectgebied een HEN of SED water?	2. Nee	2
	3. Bevindt het projectgebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	3. Nee	1
	4. Bevindt het projectgebied zich in een Natura 2000-gebied?	4. Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het projectgebied zich in een TOP-gebied?	1. Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het projectgebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	1. Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het projectgebied aanwezig?	1. Nee	1

* de intensiteit van het watertoetsproces is afhankelijk van de antwoorden op bovenstaande vragen. Als er op een categorie 2 vraag een 'ja' is geantwoord is een uitgebreide watertoets noodzakelijk. Is er op geen van de categorie 2 vragen een 'ja' geantwoord dan kan een verkorte watertoets worden doorlopen. Als er alleen met 'nee' is geantwoord dan is het RO-plan waterhuishoudkundig niet van belang en hoeft er geen wateradvies bij het waterschap gevraagd te worden.

De projectlocatie behoort tot het waterschap Rijn en IJssel. Het waterschap hanteert het principe dat nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied die voorzien in een toename aan verharding tot maximaal 1.500 m², geen water compensatie hoeven op te nemen in een plan. De aanleg van het zonnepark heeft geen enkele toename tot gevolg. Het waterbergend vermogen neemt ook niet af. Door de hellingshoek van de panelen krijgt hemelwater de kans om langs de panelen af te glijden naar de onverharde ondergrond, waarna het water in de bodem opgenomen wordt. De panelen en de constructie worden uitgevoerd met niet-uitloogbare materialen. Zoals reeds in hoofdstuk 2 is beschreven ligt niet ver ten noordoosten van de locatie het Afleidingskanaal en stroomt aan de zuidkant de Berkel. De projectlocatie en het Afleidingskanaal worden van elkaar gescheiden door een spoorlijn, waardoor het kanaal geen hinder ondervindt van het zonnepark.

De zuidelijke gronden van het plangebied zijn in eigendom van Waterschap Rijn en IJssel. De initiatiefnemer heeft reeds afgestemd met het waterschap over de herinrichting van dit deel. De Berkel wordt in de bestaande situatie van de locatie gescheiden door grasland. In het kader van voorliggend initiatief wordt dit grasland heringericht tot een moeraszone. De ingrepen hebben geen nadelig effect op de Berkel en hebben vanuit ecologisch oogpunt zelfs een meerwaarde voor de rivier. Wel is voor de ingrepen van dit deel een watervergunning nodig. In de watervergunning, die onderdeel gaat uitmaken van de vergunningsaanvraag voor dit project, zijn randvoorwaarden vastgelegd voor de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect water.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en het bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming

Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven. Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek

In het kader van voorliggend initiatief zijn een quickscan Flora en Fauna en een ecologische inpassing opgesteld. Deze rapporten zijn als bijlagen 2 en 3 toegevoegd. De belangrijkste conclusies zijn hieronder uitgewerkt.

Gebiedsbescherming

Ten behoeve van houtopstanden en gebiedsbescherming zijn geen negatieve effecten aan de orde. Het projectgebied behoort tot de door de provincie Gelderland aangewezen 'Groene Ontwikkelingszone'. De provincie staat zonneparken onder voorwaarde toe binnen deze gebieden. Onderzoeksbureau Econsultancy heeft, naast de quickscan Flora en Fauna, ook een adviesrapport geschreven op welke wijze de landschappelijke inpassing van het zonnepark ook vanuit ecologisch oogpunt een zo groot mogelijke meerwaarde kan zorgen. De adviezen uit dat rapport zijn verwerkt in de 'Ecologische inpassing zonnepark Lochem', zie bijlage 3.

Soortenbescherming

De ontwikkeling van het zonnepark zorgt niet voor aantasting van beschermde soorten. Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. In het landschapsplan uit bijlage 1 zijn maatregelen opgenomen ter bevordering van (beschermde) soorten die zich ophouden in de omgeving. Zo zal de helft van het zonnepark met regelmaat worden gemaaid en bewust kort worden gehouden ter bevordering van het leefgebied van de das.

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor ecologie is hiermee aangetoond.

4.4 Verkeer

Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur. In de huidige situatie wordt het projectgebied ontsloten via een onbewaakte spoorwegovergang. Deze blijft voorlopig in gebruik als ontsluiting van het projectgebied. Gelet op het toekomstig gebruik van de gronden van de projectlocatie is er geen toename van het aantal verkeersbewegingen te verwachten. De locatie zal slechts bezocht worden in het kader van onderhoudswerkzaamheden. Afgezet tegen het huidige gebruik van de locatie (landbouwgrond) leidt dit niet tot meer verkeersbewegingen. Parkeergelegenheid is enkel nodig voor auto's vanwege onderhoudswerkzaamheden. Hiervoor is op eigen terrein voldoende ruimte.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Planspecifiek

Cultuurhistorie

Binnen de projectlocatie zijn er vanuit cultuurhistorisch oogpunt geen waardevolle objecten gelegen. Wel ligt op 115 m afstand ten westen van de locatie het beschermde rijksmonument 'De Voorst'. Gelet op de landschappelijke inpassingsmaatregelen in het plangebied en de aanwezigheid van hoogspanningsleidingen in de omgeving, die veel meer in het oog springen, zorgt het zonnepark niet voor een onacceptabele verstoring. Tevens heeft er reeds afstemming plaatsgevonden over het zonnepark met de eigenaar van De Voorst: Geldersch Landschap en Kastelen.

Archeologie

Voorliggend project maakt een zonnepark mogelijk. Door de aanleg van bekabeling worden er grondwerkzaamheden uitgevoerd. Het is daarom van belang te kijken naar de mogelijke effecten met betrekking tot archeologie. Dit is gebeurd aan de hand van een quickscan archeologie, welke als bijlage 4 is toegevoegd. De belangrijkste conclusie luidt dat voor het uitvoeren van de voorgenomen ingrepen als gevolg van dit plan, geen nader archeologisch onderzoek nodig is. Het plan is uitvoerbaar vanuit archeologie.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect cultuurhistorie en archeologie.

4.6 Kabels en leidingen

Planologisch relevante leidingen en hoogspanningsverbindingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin producten worden vervoerd. Enkele voorbeelden van deze producten zijn gas, olie, aardgas, defensiebrandstoffen, warmte en afvalwater en ruwwater.

Planspecifiek

Bij de bouw van het zonnepark zullen bodemwerkzaamheden worden uitgevoerd. Voor de start van de werkzaamheden zal er daarom een klic-melding worden uitgevoerd. Bij de uitvoering wordt rekening gehouden met de eventueel aanwezige kabels en/of leidingen.

4.7 Elektromagnetische straling

Met betrekking tot elektromagnetische velden van zonneparken dient onderscheidt gemaakt te worden tussen de panelen zelf en de omvormers. Het elektromagnetisch veld dat de zonnepanelen zelf opwekken is erg zwak. Om de laagspanning van zonnepanelen geschikt te maken voor het stopcontact is een omvormer nodig. Deze omvormers zorgen voor een magnetisch veld, dat ruim onder de blootstellingslimiet blijft. Daardoor geldt in algemene zin dat zonneparken geen negatieve gezondheidseffecten als gevolg hebben met betrekking tot dit thema.

Planspecifiek

Binnen het zonnepark worden in totaal 4 kleinschalige transformatorhuisjes gerealiseerd. Zoals uit de inleidende tekst blijkt, zijn gezondheidseffecten als gevolg van het elektromagnetische veld afkomstig van transformatorhuisjes op voorhand uit te sluiten. In paragraaf 4.1.4 over milieuzonering is tevens aangetoond dat het zonnepark geen negatief milieueffect kent op omliggende gevoelige objecten.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect elektromagnetische straling.

4.8 Brandbestrijdbaarheid

Het zonnepark is toegankelijk voor calamiteitendiensten, zodat de brandweer op het terrein terecht kan bij brand. In de omgeving is voldoende bluswater aanwezig, gezien de ligging aan het afleidingskanaal en de Berkel. Daarmee zijn er voldoende mogelijkheden om eventuele brand te bestrijden.

4.9 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek

De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges.

Er zal een overeenkomst betreffende planschade worden afgesloten. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd kan worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 5 Procedure

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Lokale betrokkenheid

Initiatiefnemer IX Zon heeft individuele gesprekken gevoerd met direct omwonenden. Uit een aantal van deze gesprekken zijn wensen naar voren gekomen ten aanzien van de inpassing van het zonnepark. Deze wensen zijn verwerkt in het landschapsplan. Zo is het struweel aan de westzijde, ter hoogte van de woning, verlaagd en de natte zone langs de Berkel is dichter gezet met struweel beplanting.

Donderdag 21 februari 2019 hebben omwonenden en belangstellenden de plannen voor het initiatief 'Zonnepark Afleidingskanaal' kunnen bekijken tijdens een inloop informatieavond. De avond trok ongeveer 60 bezoekers. De initiatiefnemers van IX Zon, de ontwerpers van ROM3D en gemeente Lochem waren aanwezig om het plan voor het zonnepark toe te lichten. Ook was een 3D visualisatie beschikbaar waarmee het zonnepark vanuit ieder gewenst gezichtspunt gevisualiseerd kon worden.

Overleg

Onderhavig initiatief wordt in het kader van het wettelijk overleg besproken met de relevante bestuursorganen. De adviezen worden verwerkt in deze ruimtelijke onderbouwing.

5.2 Van ontwerp naar vaststelling

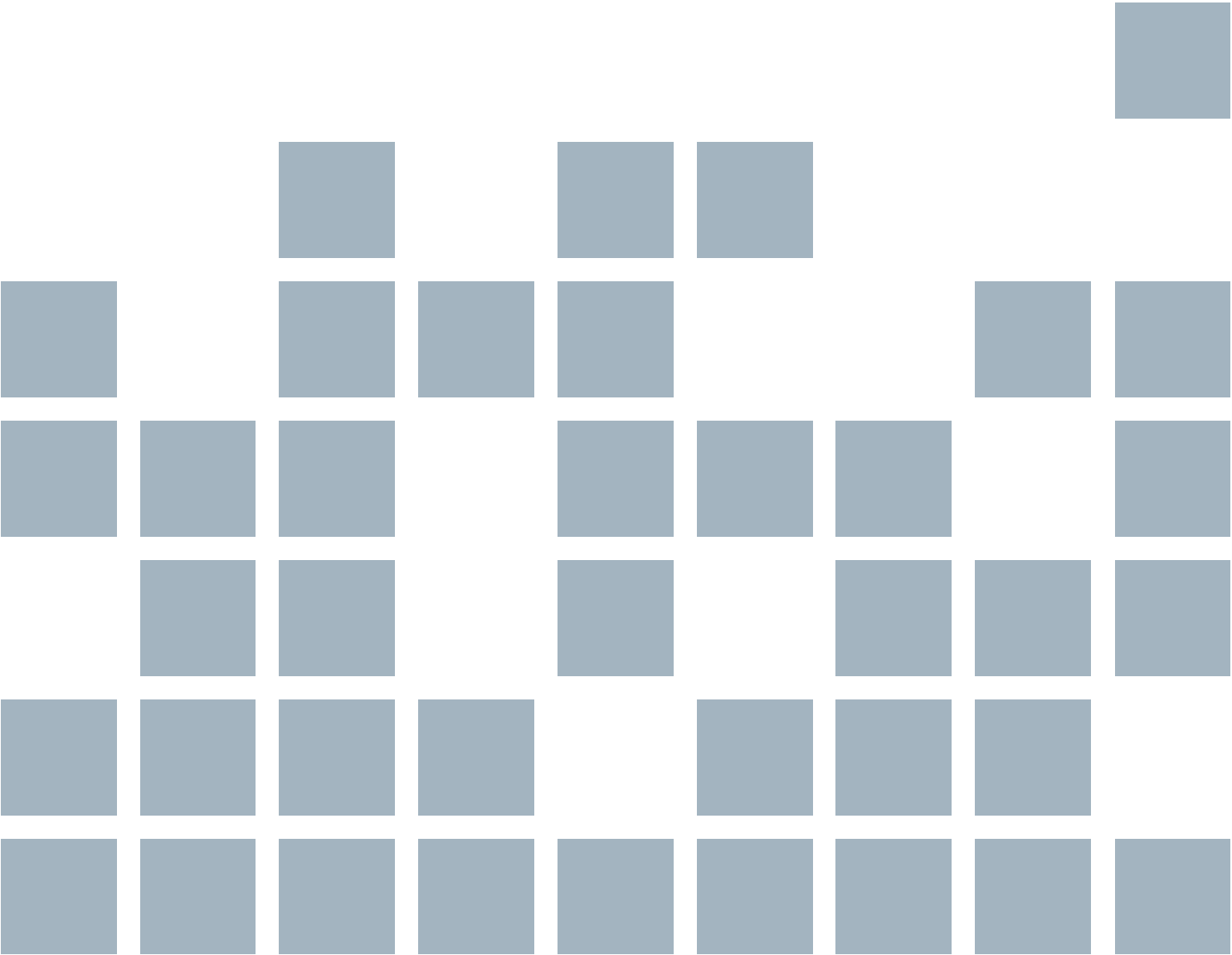
De omgevingsvergunning is voorbereid met toepassing van een uitgebreide procedure ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° Wabo juncto artikel 3.10 Wabo. Het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken zal als ontwerp voor een termijn van zes weken ter inzage liggen. Een ieder kan hierop zienswijzen indienen. Bij het vaststellingsbesluit wordt hierop nader ingegaan.

5.3 Juridische planbeschrijving

Binnen het besluit tot verlenen van de omgevingsvergunning voor het bouwen en het gebruik wordt het volgende aspect voorwaardelijk bepaald. Zonder het in acht nemen van deze voorwaarde mag het nieuwe zonnepark niet worden gebouwd en/of gebruikt:

- Het zonnepark dient te worden gerealiseerd en in stand te worden gehouden conform het landschapsplan welke voor de ontwikkeling is opgesteld. Het landschapsplan is als bijlage 1 van voorliggende onderbouwing toegevoegd.

Bijlagen

Bijlage 1 Landschapsplan

Bijlage 2 Quicksan Flora Fauna

Bijlage 3 Ecologische inpassing zonnepark Lochem

Bijlage 4 Quicksan Archeologie

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement